

Уздзенскія навіны

БУДЗЕ МУЗЕЙ ЭТНАГРАФІІ І ПРЫРОДЫ

На правым беразе Нёмана каля вёскі Надзея размяшчаўся некалі маёнтка вядомага вучонага Якуба Наркевіча-Едкі. Зараз мала чаго засталося ад знакамітага замка з яго вежамі, санаторыем, царквой. Але ўсё ж захаваліся і брама, і паўразбураная вежа-абсерваторыя, і парк з радкімі раслінамі.

Па рашэнню ўрада рэспублікі ў былым маёнтку будзе створаны філіял музея прыроды і экалогіі. Нядаўна на пасяджэнні райвыканкома зацверджаны прэкт рэстаўрацыі маёнтка.

ШАПКІ «РАСТУЦЬ» НА СВІНАФЕРМЕ

У саўгасе-камбінате «Белая Русь» яшчэ ў мінулым годзе разам з вытворчасцю свіннін заняліся развядзеннем каштоўных пушчых звяроў — нутрыў. Звера-ферма размяшчалася ў адным з пустуючых свіннінікаў. Зараз тут тры сотні звяроў. Доглядам нутрыў, збоём, вырабам шкураў, шпцыём шпак займаецца майстар свай справы Анатоль Мікалаевіч Ахромчын.

Шпакі, вырабленыя ва ўласным доху, каштуюць надарна і карыстаюцца вялікім попытам у работнікаў камбіната.

Калі ж гаварыць пра фінансавы бок справы, то развядзенне нутрыў — занятак невыдаючы. Аб гэтым лепш за ўсё сведчаць лічбы. Калі летась звераферма дала 500 тысяч рублёў прыбытку, то ўжо за першае паўгоддзе гэтага года — 36 мільёнаў.

Улічваючы шырокі попыт на прадукцыю, вырашана расшырыць іх па пашыву футравых вырабаў. Акрамя шпак тут будуць шпцы яшчэ і футры.

МОЛАДА — НЕ ЗНАЧЫЦЬ ЗЕЛЕНА

Кожны год шматлікі атрад педагогаў раёна папярэняе маладымі кадрамі. Не выключэнне і сёлетні. І што прыемна, сярод маладых педагогаў ямаля здольных, таленавітых людзей. Так, напрыклад, у сярэдняй школе № 2 імя Кандрата Крапівы сёлета пачала сваю працоўную дзейнасць настаўніца маладзінскага класаў Алена Жук. Яшчэ ў час вучобы ў Нясвіжскім педагучышчы яна прымаля ўдзел у рэспубліканскім конкурсе педагучага майстэрства і заняла ганаровае трэцяе месца.

Трэба спадзявацца, што яна перадае свае цяжкасці, якія сустракаюцца на пачатку самастойнага шляху, і стане неўзабаве высакакачым спецыялістам. У добры шлях, Алена!

ДАПАМАГАЛІ І СПОНСАРЫ

Шмат гадоў таму назад у вёсцы Возера была пабудавана ўчастковая бальніца з амбулаторыяй. Для жыхароў навакольных вёсак — Дзешчанкі, Цепеня, Каралява, Жмакаў, Кармы, самых аддаленых у раёне, гэта было вельмі зручна, не трэба было за медыцынскай дапамогай з'яўтацца ў Мінск ці Узду.

Аднак час ішоў, памяшканні старэлі. Таму некалькі гадоў назад было прынята рашэнне пабудавання новай бальніцы. Ды вось бяда: пакуль вырашалі, праекты рабілі — інфляцыя і дарагоўля з'елі выдзеленыя на будаўніцтва грошы.

Летам гэтага года галоўны ўрач Леанід Бутэйка вырашыў адрамантаваць памяшканне ўласнымі сіламі. А дзе ж узяць грошы? Іх па просьбе галоўнарача выдзелілі спонсары — эксперыментальная база імя Суворова, малае прадпрыемства «Румб», фірма «Аграбуль», асобныя кампаніі. Завазілі яны соды і некаторыя будматэрыялы.

Зараз бальніца з'яе чысціні і свежай фарбай, кожны кабінет, палата аздоблена з густам і любоўю. Цяпер і медыкам прыемна тут працаваць, і хворым лячыцца.

Іван СУРМАН.

ФАКТЫ ПІДЗЕІ АРГУМЕНТЫ МЕРКАВАННІ

Па чутках і аўтарытэтна

ТОЛЬКІ ЧУМЫ ЯШЧЭ НЕ ХАПАЛА

Па горадзе на Барызіне ностіліва распаўсюджваюцца чуткі аб тым, што нібыта на Лашніцкім жывёладоўчым комплексе на адорку 108 тысяч савей з'явілася вострая інфекцыйная хвароба — чума. А мясцовы штотымі «Борисовские новости» ў невялікай заметцы «Барысаўчына ачмела» паведаміла, што эпідэмія чумы наваілася не толькі на Лашніцкім комплексе, а распаўсюдзілася таксама на калгасы «Борыны на-васелек», «Чырвоная Беларусь» і саўгас «Гардыя».

Ці адпавядаюць чуткі рэчаіснасці, а калі так, дык адкуль мёгла трапіць сюды хвароба, аб якой апошняй дзесяцігоддзі тут ніхто нават і не ўспамінаў? Каб высветліць сітуацыю, карэспандэнт газеты звярнуўся да галоўнага ветэрынара ўрача Барысаўскага раёна У.А. Яскевіча.

— На жаль, гэтай віруснай хваробай сапраўды заражана частка жывёлы саўгаса-камбіната «Барысаўскі». — запэўніў Уладзімір Яскевіч. — У мінулым месяцы пры аглядах некаторых жывёлін былі выяўлены прыкметы захворвання, якія пацвердзіліся пры больш глыбокім лабараторным даследаванні мяса падзэрных свіней. Хвароба выяўлена ў параст з групы дагдоўлі ва ўзросце ад 40 да 60 дзён, якія найбольш адчувальныя да стрэсу. Ачаг хваробы, у якім на канец мінулага тыдня знаходзілася каля 9,5 тысяч параст, лакалізаваны. Роботнікамі зоветэрынараў службы прадвадзілі прафілактычныя вакцынацыя жывёл, робіцца анатаміраванне і тэрміраванне, арганізаваны штодзённыя клінічныя назіранні за станам жывёл.

На комплекс уведзены каранціны. Часова забаронены продаж свіннін і жывых параст на гарадскім рынку. А паколькі на заключным этапе адкорму жывёл прымет захворвання чумой не выяўлена, то ў строга вызначаныя дні, пасля дасканалага кантролю, згодна з графікам комплекс працягвае пастаўляць свінёў у жывой вазе на мясакамбінат з абавязковай наступнай дэзінфекцыяй рабочых месці тэрыторыі.

Вызначыў дакладна крыніцу ўзнікнення чумы на Барысаўшчыне нам пакуль не ўдалося. Магчыма, на мясцовы камбінат мясца завод трапіла заражанае зерне ці іншы дабаўкі, што выкарыстоўваюцца для прыгатавання камбікорму і завозяцца з розных рэгіёнаў былога Саюза, у тым ліку з Расіі і Украіны, дзе ёсць ачагі гэтай хваробы. Не выключна, што хвароба магла развіцца і з вакцыны, якая цяр не пастаўляецца цэнтралізавана дзяржаўнымі арганізацыямі, а праходзіць праз рукі камісійных структур. Дарчы, вакцына адпраўлена ў Маскву для праверкі ў галіновым інстытуце, і ў хуткім часе нам будзе вядома вынікі даследавання.

Апошнім часам пасля ўвядзення савейным антыбіётыкаў тэмпература жывёл зніжаецца. Гэта сведчыць аб тым, што чума паступова адступае. Аднак ветэрынарыю службу непакоіць той факт, што на комплекс назіраецца распаўсюджванне іншых захворванняў жывёл незвычайна характэрна, у тым ліку так званых бітавых інфекцый. Эфектыўнасць работы па барацьбе з чумой і іншымі захворваннямі была б значна вышэйшая, калі б адначасова з медыкаментознымі метадамі можна было б падтрымаць аслаблены арганізм жывёлін высакакачым кармам. Аднак зрабіць гэта практычна немагчыма, таму што якасць камбікорму мясцовага завода палавіна аказалася таксічнай. Зразумела, што з-за гэтага пагаршаецца развіццё жывёл, а аслаблены арганізм хутчэй паддаецца розным захворванням.

Варта звярнуць увагу яшчэ на адной акалічнасці. Саўгас-камбінат «Барысаўскі» дзейнічае на працягу двух дзесяцігоддзяў. Ён практычна адпавядае два вытворчыя цыклы, прадугледжаныя тэхналогіяй. І на добры толк павінен спыніць сваё існаванне. Аднак з-за нашай беднасці працягваецца яго эксплуатацыя з пастаянным уздрабненнем вытворчых памышканняў. Толькі ў групе дагдоўлі пакуль не было разрывных памышканняў, таму, відаць, жывёла менавіта з гэтай групы і стала самым слабым звяном у агульным ланцугу вытворчасці.

Што датычыць распаўсюджвання эпідэміі чумы на іншыя гаспадаркі раёна, то гэта чыста выдумка.

Гутарыў Мікалай ЧАПЕЦ.

Служба 02

ОПЕРАЦИЯ «ПРАВОПОРЯДОК»

Роботнікі семі ГО РОВД абласці не вылезлі из засад, праводзілі ноевое патруліраванне всю неделю. Повод? Не дают покоя хищения скота, кражи из магазинов. Особенно в Борисове и области, Березинском, Крупском, Логойском, Смолевичском районах. Жодино.

1245 сотрудников милиции участвовали в операции «Правопорядок». Подключились несколько сот общественных работников. Было задействовано 329 единиц автотранспорта. Общими усилиями пресечено 60 преступлений. Например, сотрудники Крупского РОВД выявили два факта хищения сельскохозяйственной, а по трем возбуждены уголовные дела. Установлена личность преступника, совершившего серию краж из магазинов. Раскрыто

ПЕРШЫЯ ПРАДУКЦЫЯ НОВАГА ЦЭХА

Два гады назад у вёсцы Стрыхароўшчына калгас «Нясвіжскі» і саўгас «Буракаводчы» пачалі будаўніцтва цэха па перапрацоўцы мяса. І вось у пачатку кастрычніка ён выдаў першую прадукцыю.

З саўгаса ў цэх паступае ялавічына, а з калгаса — свінніна. Вырабляюцца каўбасы, сардэчкі, балыкі, пастрама. Як паведаміў начальнік цэха М.І.Сянько, ужо асвоены выпуск 11 сартоў каўбасных вырабаў і 4 — званджаных.

Рэалізацыя прадукцыі праз магазін у вёсцы Нясвіжскай. Дарчы, цэны там палярковыя: кілаграм каўбасы «Скопенская» каштуе 5,320, «Эстонская» — 4,290 рублёў. Штодзённая выпускаецца 500 кілаграмаў каўбас, а з пачатку вытворчасці выраблена больш як 10 тон мясной прадукцыі.

Адкрыццё цэха дазваляе не толькі забяспечыць прадуктамі жывёльнай, але і выконваць заўкы Нясвіжскага гархарчпрамгандлю.

Раіса ХВІР.
г.Нясвіж.

Старасць не ў радасці

У Клецкім раёне працяваюць амаль 14,3 тысячы пенсіянераў. Каля п'яті тысяч з іх атрымліваюць пенсію ў мінімальным размеры і больш як 550 чалавек — ніжэй. Можна толькі ўявіць, як зводзяць яны канцы з канцамі.

Анатоль ГАЛУБОВІЧ.

Калгас «Палажычы» — адна з перадавых гаспадарак Старадарожскага раёна. Яна спецыялізуецца на вырошчванні агародніны. Сёлета атрыманы добрыя ўраджаі морквы, капусты, разьзікі чорнай, бульбы. Дзяржава прададзена 780 тон збожжа пры плане 450 тон. Узначальвае калгас вопытны кіраўнік Міхал Васільевіч ЧАЧУХА /на здымку/.

Фота Анатоля БАСАВА.

Пробежал — получи часы

Минский завод «Электроника» выполнил специальный заказ организаторов традиционного космического марафона. Он уже почти двадцать лет проводится в г. Калининграде Московской области, известном на весь мир центре космических исследований. Первая партия заказа — 200 часов — пошла на награждение призеров забегов на 1, 5, 10, 20 и 42 километра. Возраст награжденных — от 5 до 85 лет. Все, кто обогнал своих сверстников, получили на память часы «Электроника» с оригинальным циферблатом. Вверху изображены советский космический корабль многоразового использования «Буран», к созданию которого было причастно и НПО «Интеграл». В левой части циферблата — изображение стартующей ракеты. Вырывающиеся из сопла пламя плавно переходят в стилизованное изображение беговой дорожки стадиона, по которой несется серебристая фигура бегуна. Эскиз разработал художник отдела внешнего оформления Виктор Шуленков.

Вячеслав ИЩЕНКО.

А ПЛАЦІЦЬ ТРЭБА

За ўсё. У тым ліку і за членства ў Міжнароднай арганізацыі працы, аб чым і напаміну беларускаму ўраду казначэй і фінансавы кантралёр гэтай арганізацыі А.Ахмат. Наша заплычанасць вылілася ў даволі ўнушальную суму. Яшчэ за 1992 год мы надалі 477,073 швейцарскіх франкі. Леташні чысты ўнёсак склаў 918,058 франкаў, сёлета павінны дадаць 1,623,455. Усяго ж набірае 3,018,586 швейцарскіх франкаў.

Калі Беларусь не разлічыцца да 31 снежня, то яна, згодна з рэгламентам,

траціць права галаса ў Міжнароднай арганізацыі працы. Праўда, ёсць надзея, што канферэнцыя большасці ў дзве трэці галасоў можа дазволіць нам галасаваць пры ўмове прызнання прычыны нявыплаты ўнёскаў па абставінах, якія не залежаць ад нас.

Трывожны сімptom! Трэба мець на ўвазе, што падобныя ўнёскі наш урад павінен пералічваць і ў іншыя міжнародныя арганізацыі, членам якіх ён з'яўляецца ці збіраецца стаць.

Пётр СІДАРОВІЧ.

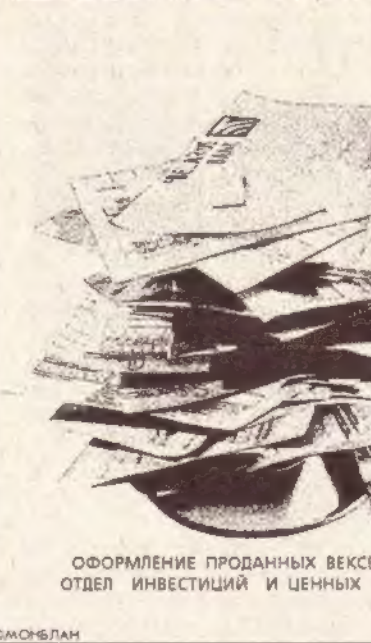
ПРЕДПРИЯТИЕ ПОСТОЯННО ЗАКУПАЕТ:

- говядину замороженную в полушагах (ГОСТ 779-87) по цене 700\$ за тонну (не менее 8 тонн)
- микропленные шкуры КРС (механический сьем) — не менее 1 тонны.

Объем не ограничен.

Тел. 72-91-97;
70-86-47;
(факс) 70-91-69.

БЕЛАРУСЬ БАНК

ОФОРМЛЕНИЕ ПРОДАЖНЫХ ВЕКСЛЕЙ ОСУЩЕСТВЛЯЕТ ОТДЕЛ ИНВЕСТИЦИЙ И ЦЕННЫХ БУМАГ ПО АДРЕСУ.

ПРОДАЖКА

БАНКОВСКИХ ВЕКСЛЕЙ
ДЛЯ ЮРИДИЧЕСКИХ ЛИЦ
СО СРОКОМ ПЛАТЕЖА
НА ОПРЕДЕЛЕННЫЙ ДЕНЬ

ПЕРИОД ОБРАЩЕНИЯ ВЕКСЛЕЙ И РАЗМЕРЫ
ПРОЦЕНТНЫХ СТАВОК ПО НИМ.

СРОК квартальные дни	30	45	60	90
10-50 млн. руб.	250	260	265	270
СВЫШЕ 51 млн. руб.	280	285	290	300

ВЕКСЛЕЯ ВЫПУСКАЮТСЯ ПРОИЗВОЛЬНОЙ
СУММОЙ, КРАТНОЙ 1 МИЛЛИОН РУБЛЕЙ,
НО НЕ МЕНЕЕ 10 МИЛЛИОНОВ РУБЛЕЙ

Г. МИНСК, УЛ. БЕРСОНА, 16, КОМ. 216
ТЕЛ. 20-89-21

Курэй і трактары за газ не прапаноўваць

Штогод з надыходам зімы рэзка павялічваецца выдаткаванне газу. Ці будучы поўнацэнны забяспечаны ім усе спажывачы? У тэма-кожа пытанні пачалася зваротная карэспандэнцыя з начальніка службы рэзэрваў і ўліку газу абласнога вытворчага аб'яднання «Мінскабгаз» Л.ГАГАЎЦОМ.

— Што датычыць насельніцтва, дык яно няхай не хвалюецца, — адказаў Леанід Іосіфавіч, — яго забяспечым у першую чаргу. Не застануцца без блакітнага паліва і бальніцы, дзіцячыя сады, школы, іншыя спецыяльныя ўстановы. Газ патрэбны прамысловасці, сельскай гаспадарцы, іншым галінам вытворчасці. Такіх спажывцоў у вобласці каля 150. Многія з іх узялі ў даўг. Некаторым мы ўжо адмовілі ў пастаўцы гэтага паліва. Згодна з указам прэзідэнта аб разліках спажываючага за энерганосбіты, нашы кліенты павінны забяспечваць папярэдняю аплату газу ў аб'ёме пастаўленага яго расходу. Калі хто не плаціць — мы

павінны адключаць іх. Але ж не пакінеш без газу, напрыклад, такога даўжніка, як саўгас-камбінат «Барысаўскі», які гадуе дзесяткі тысяч параст. Спыні дачу паліва — узімку не дадзімся свіннін. Значыцца, было б таксама адмовіць Барысаўскаму хлебазаводу, парнікова-цукраварнаму камбінату калгаса імя Араджанікідзе Смалевіцкага раёна.

Нас жа больш за ўсё турбуюць прадпрыемствы і гаспадаркі, якія не разлічваюцца даўгі час. У прыватнасці, калектывы Міністэрства паліва і энергетыкі. На 26 кастрычніка іх даўг склаў 3,180 мільёнаў расійскіх рублёў. Барысаўская кацельня за пазычылася 2,225

мільёнаў, Жодзінская ЦЭЦ — 955. Шмат прэтэнзій мае да Міністэрства сельскай гаспадаркі і прадуктаў харчавання — даўг складае 2,449 мільёна расійскіх рублёў. Больш за ўсё тут завінавацілі цукровыя заводы ў Слуцку і Гарадзеі — адпаведна 727,3 і 609,7 мільёна.

Сярод даўжнікоў таксама дзесяткі калгасаў і саўгасаў. У цэлым жа па вобласці агульная заплычанасць па стану на 26 кастрычніка — 24,437 мільёнаў расійскіх рублёў.

— Ці спыняецца вы падачу газу ўсім буйным даўжнікам?

— Робім гэта ў крайніх выпадках, з улікам неплачжоў за бягучае спажыванне паліва.

— І каму вы яго ўжо не пастаўляеце?

— Па стану на 26 кастрычніка засталася без паліва Нясвіжская швейная фабрыка, Дзяржынскі лыжзавод, рыбгас «Волма» Чэрвеньскага раёна, нека-

торыя калгасы і саўгасы...

Зразумела, кіраўнікам такіх прадпрыемстваў не пазіць рэспіцы. Ці не маглі б вы ім нешта прапанаваць?

— Усё тут залежыць ад рэалізацыі прадукцыі. Трэба больш актыўна шукаць рынкі збыту. Возьмем Фаніпальскую бройлерную фабрыку. У верасні яна завінавацілася нам буйную суму. Сёння ж разлічылася і нават заплаціла наперад. Спытаецца — адкуль грошы? Зразумела, не з неба зваліліся. Таму не трэба сядзець склаўшы рукі.

— Сёння некаторыя прадпрыемствы разлічваюцца паміж сабой гатовай прадукцыяй. Ці не прапаноўвалі і вы падобны варыянт аплаты?

— Было і такое. Нядаўна патэлефанавалі са Смалевіцкай птушкафабрыкі. Грошай у прадпрыемства няма, і таму прапаноўвалі замест іх узяць курэй — балзе імі забіты ўсе халадзільнікі. Стаўбцоўскі

маторны завод у свой час хацеў разлічыцца з намі трактарамі. Сваю прадукцыю прапаноўваў і іншыя ўстановы. Але мы — не гандлёвая арганізацыя, купляй-продажам не займаемся.

— Леанід Іосіфавіч, лабіць, гарна было б падаўнакіт «куплю-прадаж»? Мелі б нейкі прыбытак, і прадпрыемствам не трэба было б ламаць галаву, дзе ўзяць грошы. Як-нік, камерчыя...

— Не так гэта лёгка, як здаецца. У нас няма людзей, каб спецыяльна займацца такой справай. Тут і сродкі патрэбны, і адпаведны вопыт. Пытаньняў, як кажучы, шмат. Атрымаем мы, напрыклад, тую ж трактары, а што з імі далей рабіць? Каму прадаць? Таму адзіны спосаб разлікаў — грошы (расійскія рублі, беларускія «зайцы», з нядаўняга часу і СКВ).

— А ці ў дастатковай колькасці паступае ў вобласць блакітнага паліва?

— Сёлета Міншчына атрымлівае з Расіі 74,5 працэнта ад заяўленай спажываемай колькасці прыроднага газу. Майце на ўвазе, што кожная ўстанова на ўскі выпадак імкнецца заказаць яго крыху больш, чым патрэбна. Таму лічу, што газу хопіць усім.

— Якія ж перспектывы развіцця газавой сеткі ў Мінскай вобласці?

— Шмат гарадоў тут карыстаюцца выключна звадкаваным газам. Гэта выкаікае пэўныя цяжкасці. Таму ў 1995 годзе на прыроднае паліва плануецца перавесці жыхароў Маладзечна, Саўца, Капыля, Клецка. Адначасова «Мінскабгаз» вядзе работу па пераводу жылых дамоў са звадкаванага газу на прыродны ў тых гарадах, дзе ён ужо ёсць, але яшчэ не дайшоў да ўсіх спажывцоў.

А ў заканчэнне нашай гутаркі хацеў бы пажадаць усім: эканомна расходваць паліва. Гэта вельмі каштоўнае багацце. Невыпад-

кова яно такое дарагое — 198,650 расійскіх рублёў за 1 тысячу кубічных метраў для прадпрыемстваў. Насельніцтва ж пакуль што плаціць 27,5 тысячы беларускіх «зайчыкаў» за такую ж колькасць (каля 7 працэнтаў ад фактычнага кошту газу).

Карыстаючыся выпадкам, хацелася б нагадаць нашым спажывцам, што аб'ёмы паставак газу ў 1995 годзе ў рэспубліку і вобласць будуць прама залежаць ад узаўважна аплаты паліва за сёлетні год і пагадненні дапушчанага заплычанасці. Нельга выключыць і такі момант: падача газу з Расіі можа быць скарачана па гэтых прычынах і ў лістападзе-снежні.

І яшчэ адна парада — выконваць патрабаванні тэхнікі бяспекі, каб не было ў нас надзвычайных здарэнняў.

Аляксандр
ГРАДЗЮШКА,
студэнт факультэта
журналістыкі БДУ.

Сярод тых, хто праз жакі вайны цягнулі і мужна ішоў да Перамогі, былі і падпольшчыкі Мінска. Іх жыццё і барацьба заслужылі самай глыбокай павалі. Шкада, што нават праз дзесяцігоддзі мы не ведаем яшчэ ўсіх сапраўдных сваіх герояў, не аддалі ім належнае.

Мы будзем публікаваць нарысы навуковага супрацоўніка АН Беларусі У.І.Кузьменкі з мэтай узнёва гісторыю шэрагу падпольных груп, дзейнасць якіх не асвятляліся ў друку. Прапануем вашай увазе першы з іх.

У падпольнай арганізацыі, групе заўсёды павінен быць лідэр, арганізатар, кіраўнік, чалавек, маючы веды, здольнасці, аўтарытэт сярод таварышаў, уплыў на іх. Такім і быў Кузьма Лаўрэнецвіч Матузаў. Інжынер-будульнік, удзельнік паходу Чырвонай Арміі ў Заходнюю Беларусь, фінскай кампаніі. Вялікая Айчынная вайна застала дома, у Мінску. Вайнаваў начальнікам інжынернай службы аднаго з палкоў 298-й стралковай дывізіі.

У канцы верасня 1941-га на Кіеўскім кірунку былі паранены, кантужаны, трапіў у палон. У канцы лістапада здолеў уцячы, хворы, зусім знясілены і нямоглы дабраўся ў Мінск, да сям'і. Доўгі час даваўся хаванца, нелегальна лятаў, бо раны былі яшчэ не загэяны, правая рука не дзейнічала.

З лясчэннем дапамагалі родныя. У адзін са снежаньскіх дзён жонка прывяла знаёмага доктара. Не тапіліся, расказвалі ўрачы, дзе быў паранены. Ён уважліва праслухаў, агледзеў параненнага і з мурным выглядам пачаў пісаць рэцэпт. Аднак не закончыў, скамечыў і паклаў у кішэню. Скажаў: "Як падрыхтуе лекі, прыйду да вас". Пацкавіўся, як сям'я забяспечана харчаваннем, дадаў: "Хвората патрэбна ўзмоцнена карміць".

Так завязалася знаёмства з Аляксеем Мікалаевічам Болбатам. Потым ён стаў актыўным удзельнікам падпольнай групы, памочнікам Матузава.

Паступова прыйшоў выдараўленне. Пашанцавала з дапамогай знаёмага афіцэра-легалізацыя ў горадзе. Уладкаваўся на працу начальнікам домапрадпрыемства № 1 па вуліцы Уфійскай. У сакавіку 1942 г. Кузьма Лаўрэнецвіч наладзіў сувязь з разведкай спецагатаў Л.Сарокі, забяспечыў іх неабходнымі дакументамі, дапамог з канспіратыўнай кватэрай. Пачаў збіраць і перадаваць у атрад розныя звесткі. Назіраў за тым, што робіцца ў горадзе, збіраўся з людзьмі, знаходзіў і з'яўляўся аднаму з іх.

Так акрэслілася роля лідэра, якія

пачалі працаваць з Матузавым у падполлі. У красавіку 1942 г. К.Матузаў пазнаёміўся з кіраўніком групы савецкіх разведчыкаў С.К.Вішнеўскім, дапамог яму атрымаць на працу ў афісавы. Неўзабаве, у маі 1942-га, на яго выйшлі і пасланцы спецагатаў "Градава" /С.Вайшасавы/.

На пачатку лета 1942 г. у групе Матузава працавалі Андрэй Каспаровіч, Аляксей Болбат, Мікалай Прохарчык,

арганізацыі збіраюцца на розныя банкеты. Абапіраючыся на падтрымку атрада С.Вайшасавы, К.Матузаў пачаў рыхтаваць дыверсію. У сталуюку СД уладкавалася працаваць Капіталіна Гур'ева. Яна падключыла да падпольнай дзейнасці працаваўшую там жа Юлю /Вуляну/ Казлову. Дасканалы быў вывучаны гэтым работам сталуюкі, хто і калі яе наведвае.

Аднак у хуткім часе Гур'ева

К.Матузаў стала вядома, што на 6 верасня 1943 г. гітлераўцы намячаюць банкет, на якім будуць прысутнічаць вышэйшыя чыны паліцыі баспекі і СД. Аднак не было ўзручак, мін. З просьбай аб дапамозе звярнуўся да С.Вайшасавы. Той і магнітныя міны былі неўзабаве перапраўлены з атрада ў Мінск. Іх прынесла Капіталіна Гур'ева. Прыхавалі ўсё на Апанскага, 72 — кватэры Дар'і Адзіноўвай.

Заставалася самая складаная частка апэрацыі. Кіраўнік групы ва ўспамінах асвятляе так: "За два дні да выканання дыверсіі па майму выкліку Юля прыхаляла на вяселлідзе на Апанскага, 72, кв.2. Дар'я Мікалаеўна прынесла "магніткі" ў кватэру /хавалі ў

цёмны кавалак тканіны. Яны разам прайшлі некалькі крокаў і разліліся. Юля загалдзася паспець на сваё месца і здолець тол і міны сваёй укладу. Пераканаўшыся, што акрамя яе ў памяшканні яшчэ нікога няма, яна ўзяла тол з сумкі і заклаў яго ў печ, якая

стала ў абедзеннай зале, добра замаскіравала смеццем. Рабочы дзень у Юлі скончыўся ў 14 гадзін. Аднак для мініравання "магніткамі" ёй трэба было затрымацца да 16 гадзін. Давалася шукаць прычыны для затрымкі. Шэф-повару Орна яна прапанавала сваё паслугі: паміць паліцыя-стэжы, прызначаны для вышліны. Орна адмовіўся гэта, а Юля тым часам выканала мініраванне абедзеннай залы, у 16 гадзін завяла магнітныя міны на мінімальны трохгадзінны завод і заклаў у печ.

Выбух праграмеў дакладна ў назначаны час — у 19 гадзін.

Карная арганізацыя гітлераўцаў атрымала вельмі адчувальны удар. На банкете, як паведаміла акупіцыйная прэса /гэтыя лічылі скарыстоўваў у справаздачах і С.Вайшасаву/, загінулі 16 і паранены 32 афіцэры СД і іншых намецкіх службаў. Непасрэдна ж выкананы дыверсіі пазбеглі арышту і перабраліся ў спецагатаў "Градава".

Гэта быў буйны поспех падпольшчыкаў, падзея, якая пачала расцую моц народнага супраціўлення фашызму.

Шмат хто з групы, у тым ліку і К.Матузаў, каб выратавацца, вясенню 1943 г. вымушаны былі перайсці ў партызанскія атрады. Аднак пашчасціла не ўсім. Тых, хто застаўся ў Мінску, выдаў правакатар СД арыштаваў Платона Калейніку, Андрэя Каспаровіча, Ніну Чумакową, Антона і Вольгу Лічко. Так нічога і не паведаміў немцам, Алічко ад каваняў памёр. Калейніку і Каспаровічу судам удалося ўцячы з-пад варты ў час перапынку. Узначальваў іх канцлагер на тэрыторыі Францыі, дзе ім доўгія месяцы давалася чакаць вызвалення. Мікалай Прохарчык загінуў ужо пасля таго, як немцы выбілі з Беларусі, у 1945-м, на фронце.

Уладзімір КУЗЬМЕНКА, кандыдат гістарычных навук.

Міласэрнасць

Не абмінула чарнобыльская бяда Маладзечанскі раён. Семнаццаць вёсак накрыла яна сваім чорным крылом. Рэальна баліцы без апаветных ляркстваў і медыцынскага абсталявання не пад сілу сачыць за здароўем жыхароў гэтых населеных пунктаў. Да таго ж, яны трымаюць пад сваім наглядом выхаванцаў Радзівіцкага дома-інтэрната.

Вясной гэтага года пры дапамозе дабрачыннага фонду «Дзеці Чарнобыля» былі наладжаны кантакты з аўстрыйскім дабрачынным фондам «Бізон». Знаходзіцца ён у горадзе Фрайштат. Узначальвае яго Ф.Глазнер. Тады фонд перадаў Маладзечанскай раённай баліцы машыну «хуткай дапамогі», на адзін мільён аўстрыйскіх шылінгаў ляркстваў і медабсталявання.

Нядаўна паміж раённай баліцай і дабрачынным фондам «Бізон» быў заключаны дагавор аб шэфскай дапамозе. Ён прадугледжвае стажыроўку раённых урачоў у Аўстрыю. Акрамя таго, за кошт фонду «Бізон» плануецца ў снежні вывезці на лясчэнне за мяжу групу дзяцей. Дабрачынны фонд перадаў раённай баліцы медыкаменты, абсталявання больш чым на чатыры мільёны шылінгаў.

Мікалай ЖУЧКО.

НА ЗДЫМКУ: члены дабрачыннага фонду «Бізон» перадаюць гуманітарную дапамогу работнікам Маладзечанскай раённай баліцы.

Фота Анатоля БАСАВА

У Кантрольнай палаце Рэспублікі Беларусь па Мінскай вобласці

ПРА ДЗЯРЖЗАКАЗ ЗАБЫЛІ

Лён — культура прыбытковая. У нашай рэспубліцы ўмовы для яго вырошчвання спрыяльныя. Так што можна разлічваць на немалую «капейку». Важна толькі ўмець рэалізаваць яго па-гаспадарску.

Работнікам Кантрольнай палаты Рэспублікі Беларусь па Мінскай вобласці нядаўна была праведзена праверка на Красненскім лёнзаводзе, што ў Маладзечанскім раёне. Яна выявіла шэраг парушэнняў фінансаво-гаспадарчай дысцыпліны з боку кіраўніцтва. У прыватнасці, ільновалакно ў шэрагу выпадкаў рэалізавалася па занижаных цэнах. Не выкананы план па дзяржзаказу. Матэрыяльныя страты ў выніку за мінулы і бягучы гады склалі больш васьмі мільёнаў рублёў (па дзяржзаказу).

Часта заводская прадукцыя збіралася праз камерцыйныя структуры. Эрэшт, тут не было нічога процізакожнага — трэба ж некай выжываць у сённяшніх умовах, — калі б не адна акалічнасць: іншы раз лён прадаваўся па занижаных цэнах. Каму гэта было выгада? Прадпрыемству — наўрад ці.

Такое пытанне, дарэчы, задалі на нядаўня прадзённым пасаджэнні інспекцыі Кантрольнай палаты па Мінскай вобласці дырэктару Красненскага лёнзавода А.Манькоўскаму. І талкавага таўмачэння ад яго не пачулі.

Зразумела, сённяшняе рыначнае адносіны дыктуюць сваю цану палітыку. Але дзяржзаказ ёсць дзяржзаказ. І спробы апраўдаць свае дзеянні

тым, што сёння яго як таго не існуе, альбо тым, што няясночасова быў даведзены план, гучаць сама меней несур'ёзна.

Выбаў з лёну заўсёды высока цаніліся. Нездарма ж «паўночны шок» лічыць культаўрай стратэгічнай. І вельмі шкада, што з ёю, як у выпадку з Красненскім заводам, абыходзіцца не зусім па-гаспадарску. Дакладней, дзяржава ад гэтай калі што і мае, дык самы мізэр.

У прынятым на пасаджэнні інспекцыі рашэнні ўказваецца на выяўленыя парушэнні. Трэба думаць, што на прадпрыемстве пастараюцца іх выправіць.

Алена ПАТАЗЕВА, галоўны кантралёр.

Год охраны природы

...А СОХРАНИМ СЕБЯ

В апреле прошлого года Совет Европы внес предложение об объявлении 1995 года Годом охраны природы в Европе. Цель этой кампании — привлечь внимание руководителей государств, хозяйственников и ученых, общественных организаций, граждан к экологическим проблемам. Подготовкой и проведением Года охраны природы в Европе занимается Европейский международный организационный комитет. У нас в республике создан национальный комитет, а в областях и районах, соответственно, областные и районные комитеты по подготовке и проведению Года охраны природы в Европе.

Что касается Минской области, то в этой акции должны принять участие все предприятия и организации, колхозы и совхозы, учебные заведения, общественность. Согласно распоряжению облисполкома №1009 от 21.06.94 г. «О проведении Года охраны природы в Европе», созданы и утверждены областные и районные комитеты по проведению этого мероприятия. Председателем областного комитета назначен зам. председателя облисполкома В.Майко.

Мероприятия по подготовке и проведению Года охраны природы в Минской области включают в себя задачи, связанные с использованием и охраной природных ресурсов. Райинспекции по экологии совместно с лесничествами, учащимися школ проводят посадки деревьев в водоохранных зонах рек, укрепляют лесозащитные полосы вдоль дорог, высаживают аллеи в населенных пунктах. Облестным комитетом по экологии была организована посадка деревьев в водоохранной зоне реки Плисса в Смолевичском районе. Силами студентов Белорусского аграрного технического университета под руководством профессора кафедры экологии К.Савича посажено 270 деревьев.

Алевтина ВАЛЕНТИКЕВИЧ, секретарь областного комитета по проведению Года охраны природы в Европе.

ЗУБРОЎ РЫХТУЮЦЬ ДА ЗІМЫ

Навасельцаў Наюльскай пушчы — 15-белавежскай зуброў чакас першая зімоўка ў Стабдубоўскім раёне. Вясной іх завезлі сюды леснікі і спачатку размясцілі ў вальерах. А летам жыўліні, якія ўжо прызвычаліся да новых месцаў, выпусцілі на волю. Іны добра прыквылі ў мясцовых лясках, відаць, прыніжыў іх за роўную Белавежскую пушчу. Але з надыходам халоду ежы стала менш. Восі і вырашчылі работнікі лясгаса арганізаваць «стало-вую» для зуброў, загадаў падрыхтаваць кармавыя прыпасны да доўгай зімы. Ды заадно леснікі абавязаліся прыглядвацца за сваімі гадаванцамі, ахоўваючы іх ад браконьераў.

БЕЛІНФАРМ.

«ЯЗЫКОВОЙ» КРИЗИС

По решению родителей учеников средних школ создан республиканский комитет «За свободный выбор языка обучения».

По сведениям комитета, «языковой» кризис охватил школы №№ 65 и 189 г.Минска, №№ 61, 44, 56 и 53 г.Гомеля, №№ 7, 37 г.Могилева, № 35 г.Бреста.

Цель своей деятельности комитет видит в достижении гарантированного обеспечения свободного выбора основного языка обучения в средних школах и вузах Беларуси, недопущении дискриминации по языковому признаку.

любое с первого взгляда к 27-летнему атлетически сложенному Гизелу из Ниццы. «Я сразу поняла, что это Он, — рассказывает на страницах «Инфо» сияющая красотою. — Гизел не глядел бесстыже, как некоторые, на мои хорошенькие ножки. Он расспрашивал о моих увлечениях, привязанностях. Его я заинтересовала как личность... Это было, как в сказке!» Свадьба состоялась в присутствии друзей и близких.

Рассказы о необычных судьбах соотечественников — конек специалистов по «паранормальной» информации из «Инфо до мунд». Ну чем не странная семейка — мать и сын Морозы из-под города Безданск! В июне 1976 года, когда Рафаэль было десять лет от роду, он и его мамаша Лили-Жанна решили поиграть в прятки. Прятался Рафаэль, а «водила» Лили-Жанна. С тех пор мамаша... никак не может найти сыночка. Нет, он не исчез бесследно, не растворился за горизонтом, а продолжает обитать где-то не то в доме, не то в густом саду вокруг него. Подтверждение тому — исправно вот уже в течение 18 лет остающиеся на диване стирки белья, а также холодильник, из которого с неменьшей регулярностью исчезают продукты. Встретившись украдкой с представителем «Инфо до мунд», Рафаэль, который за минувшие годы из хрупкого подростка превратился в высокого блондина с развитой мускулатурой, заявил: «Пока мамаша не признается, что проиграла, на глаза ей не появлюсь».

Попав под страницы газеты, правда, и иностранцы. Конечно, в том случае, если в них есть что-то выдающееся. Как, например, в 28-летнем Петре Васильеве, российском уроженце (снимок справа). А необычное в Петре — голова, и, как следствие, — судьба. Голова у него скорее кабанья, нежели человеческая, мохнатая, клыкастая, но глаза — пронзительные. Живет сейчас Петр во Франции. Из России, обидевшись, уехал. И вот почему. Итак, задолго до того, как французам добились успехов в области молекулярной генетики, русский ученый Шуракин проводил опыты с искусственным оплодот-

ворением клетки, повествует самое «серьезное» издание Франции. И не думал Шуракин, что результат его экспериментальной деятельности — нечто болтавшееся за пробиркой — будет по случайности занесено в материнскую утробу и приживется. Но прижилось, и в отмеренный срок на свет появился маленький Петр Васильев. При виде младенца, как позже рассказывала его мать, врач-акушер издал вопль и рухнул в обморок. Тяжела была жизнь кабаноголового Петра, повествует «Инфо до мунд». Жертве преступного эксперимента профессора Шуракина даже не выплачивали пенсию. Одна лишь отрада была у Петра Васильева — жена красавица Ирина, которая ценит людей не по внешнему виду, а по душевному содержанию. Вместе с ней и переехал Петр во Францию, страну, в которой к нему отнеслись с интересом, особенно журналисты из «Инфо до мунд».

Новости со всего света — дело серьезное, и, конечно, «Инфо до мунд» не могла пройти мимо невероятного события, произошедшего недавно в Мексике. Вот эта эксклюзивная информация, попавшая в руки лихих газетчиков. «Я видел, как крокодилы выделывали всякие странные вещи, но чтобы покушаться на сапоги — никогда», — заявил Рафаэль Генеза, пресс-атташе парка-заповедника, расположенного в нескольких километрах от Мехико. «Пришлось воспользоваться огнетушителем, чтобы животное оставило в покое сапоги», — добавил он. Случилось же вот что. В предобеденное время Марк Альварес, ее супруг Рауль, а также их племянник прогуливались по заповеднику. Все шло прекрасно, и троица наслаждалась природой вплоть до того момента, когда оказалась рядом с бассейном с крокодилами. «Племянник захотел меня сфотографировать на фоне бассейна», — рассказывает 35-летняя Марк. — Я приняла позу... И тут все произошло! Я увидела крокодила, который поворотно полз в мою сторону. В ужасе я подумала, что он меня разорвет на куски. Муж и племянник пытались прийти на помощь, но тщетно. К моему удивлению,

«A l'intérieur il est beau!»

Вячеслав ПРОКОФЬЕВ, соб. корр. «Труда».

ПАРИЖ.

Пісьмо з каментарыем

ВЫ ЗАХАЦЕЛІ АДПАЧЫШЬ...

Паважаныя таварышы, супрацоўнікі "Мінскай праўды"! Звяртаюся да вас з папрокам. У газеце многа публікацый на розныя тэмы, а вось адну абыходзіце. А яна ж актуальная для тых, хто думае адпачываць у Беларусі. Зімой у многіх пансіянатах і дамах адпачынку няма свабодных месцаў. І не таму, што няма жадаючых: маўляў, не сезон. Проста людзі не ведаюць, дзе можна адпачыць.

Напішыце ў газеце, колькі ў Беларусі санаторыяў, пансіянатаў, дамоў адпачынку, дайце іх адрасы. Да каго трэба звяртацца за паведамленнямі?

Ваш пастаянны падпісчык і селькор
Генадзь ДУРЭЙКА.

Згодны з вамі: не трэба нам ехаць у далёкія краі. І ў Беларусі ёсць нямецка-аўстрыйскіх месцаў для адпачынку. Мяккі клімат, лясны, азёры і рэчкі, жыватворны водар паветра — што яшчэ трэба чалавеку? Аднак, паважаны Генадзь Пітрэвіч, няма ніякага сэнсу друкаваць адрасы ўсіх аздараўленчых устаноў, распусціць іх, калі яны не будуць працаваць.

Што датычыць пансіянатаў, то цяжка сказаць, колькі іх маецца на сённяшні дзень, бо яны належыць падпрямствам і арганізацыям розных галін народнай гаспадаркі.

Немала гадазіцца з вашым

спыражнем, што ўвосень і зімой усе гэтыя лясныя-азёрныя аздараўленчыя ўстановы амаль пустыя. Паводле атрыманых з афіцыйных крыніц звестак, напачатку года санаторыяў і дамоў адпачынку перавышае сто працэнтаў.

Кругагадовай работа пансіянатаў залежыць ад фінансавых магчымасцей калектываў, на ўтрыманні якіх яны знаходзяцца. А цяпер на конт гэтых, у чыхі руках зараз размеркаваны пецявак.

Раней пецявак набывалі прафсаюзы ўсіх узроўняў — ад Беларускага да прафсаюзаў і саміх працоўных, — расказвае загадчык абласнога аддзялення рэспубліканскага фонду "Здраў'е" З.М.Рымарчук. — Зараз сітуацыя карэнным чынам змянілася.

Фінансаванне аздараўленчых мерапрыемстваў ажыццяўляецца за кошт дзяржаўнага сацыяльнага страхавання. Выдзелены ад-

туль сродкі праз наш фонд накіроўваюцца на набыванне пецявак, выплаты датацый на ўтрыманне санаторна-прафілактычных устаноў, аздараўленчых лагераў і спартыўных школ.

Наш асноўны прыныт размеркавання пецявак — на галіновыя прафсаюзы, а ўнутры іх — паміж прафсаюзнымі прадпрыемствамі, у прыватнасці і арганізацыям, прапарцыянальна колькасці працоўных, незалежна ад ведамаснай прыналежнасці.

І тут, Зінаіда Міхайлаўна, якраз дарэчы напамінаць пытанне нашага чытача: куды звяртацца за просьбай аб набыванні пецявак на лясныя і азёрныя адпачынак?

Правы на іх атрыманне маюць усе працоўныя, з зарплатамі якіх у адпаведнасці з заканадаўствам бяруцца ўзносы на сацыяльнае страхаванне, а таксама студэнты інстытутаў, навучнікі

тэхнікумаў і прафесійна-тэхнічных вучылішчаў. Пецявак выдаюцца прафсаюзам па месцы работы, вучобы ці атрымання пенсіі. Падкрэсла: не адным яго старэйшай, а на падставе калегіяльна прынятага рашэння.

А калі на прадпрыемстве няма прафсаюзнай арганізацыі ці маюцца некалькі, якія адносяцца да розных прафсаюзаў, у тым ліку і не ўваходзячых у саставу Федэрацыі прафсаюзаў рэспублікі?

У такіх выпадках забеспячэнне пецявак і праводзіцца аддзяленнем фонду "Здраў'е", на падставе заключаных з імі дагавораў. Дарэчы, і з аб'ектамі прафсаюзаў мы працуем таксама на дагаворнай аснове.

Калі ж гаварыць аб аздараўленні ў цэлым, то сёлёты год быў самым цяжкім з дзесяці апошніх, калі я займаўся гэтай справай. Складанае эканамічнае становішча адбілася і на аздараўленні людзей. Скарачэнне колькасці курортаў і здаруў паз-за межамі рэспублікі, шматкратнае падаўжэнне кошту пецявак і празмерна даўгая лясныя і азёрныя адпачынак абставілі сітуацыю. З-за высокай цаны мы не змаглі набываць пецявак

на такія папулярныя курорты, як Кіславодск, Есентукі, Жалезнаводск, на Паўднёвы бераг Крыма... Адсюль і зніжэнне колькасці адпачываючых.

Так, сёлета за тры кварталы на 1.000 працуючых былі выдзелены ў сярэднім па аб'яднанню галіновыя прафсаюзы вобласці (а на яго выходзіць 14 аб'ектаў з колькасцю членаў звыш аднаго мільёна чалавек) 21 пецявак у санаторыі і 7 — у дамах адпачынку супраць 29 і 15 за аналагічны перыяд мінулага года.

Што датычыць аздараўлення дзяцей, то яго лям прайшла каля 100 тысяч дзяцей і хлопчыкаў — практычна захаваны лясны ўзровень.

Пераглядаючы на наступны год? Заключана адпаведнае пагадненне паміж урадам і саветам Федэрацыі прафсаюзаў. Сродкі па-ранейшаму будуць выдавацца дзяржавай з фонду сацыяльнага страхавання. Колькі на іх зможам набываць пецявак? Аб канкрэтных лічбах гаварыць рана. Усе залежыць ад стабільнасці нашай эканомікі, зніжэння тэмпаў інфляцыі і іншых сацыяльна-эканамічных фактараў.

Пётр СІДАРОВІЧ.

ХАТНІ ЭКРАН

8 лістапада, аўторак

Беларускае тэлебачанне

13.50. "Анонсы вочкі і барскія ласкі". Маст. фільм.
15.00. "Новітні" — топ-10.
16.00. "Беларускія Полацкія". Д/ф.
16.30. "Бімба" на фестывалі "Залатая восень Славуты".
17.00. Навіны.
17.10. "Маё каханне, мой смутак". Тэлесерыял.
18.10. Навіны (Віцебск).
18.25. Пяць хвілін на жарты.
18.35. Навіны (Бі-бі-сі).
19.10. Эканаміст.
19.20. Мост.
19.50. Эканамічная хваля.
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.40. "Музыка без межаў". Фаст па-нарэжску.
22.10. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.
"Раман імператара. Дварцовая хроніка". 1-я серыя.
Кантакт. Пад купалам Сусвету.

Канал "Астанкіна"

15.00. Вясёлыя ноткі.
15.30. Чароўны свет, ці сінема.
16.00. Джэм.
16.20. "Элен і хлопцы". Тэле-серыял.
16.50. Свет сёння.
17.00. Тайны Старой плошчы.
17.30. Загадка СБ.
17.40. 20.30. Навор'е.
17.45. "Хто ёсць хто. XX стагоддзе".
18.00. Галзіна пік.
18.30. "Дзікая Роза". Тэле-серыял.
18.55. Мы. Аўтарская праграма У.Познера.
19.40. Добрыя ночы, малышы!
20.40. З першых рук.
20.50. Песня-94.
21.35. "Аповесць непагажанага Месяца". Маст. фільм.
22.20. У свеце джаза.
23.40. Аўта-шоу.
23.50. Прэс-экспрэс.

Канал "Радэа"

15.20. Новая лінія.
16.00. Там-там навіны.
16.15. Свята кожнага дня.
16.25. Тэніс. "Кубак Крамля".
17.25. Ваша права.
17.40. "Востраў надзей". Відэафільм.
18.05. L-клуб.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. "Ніко не забыты".
19.45. "Парыж вачамі..." (Францыя).
21.45. Эканаміст.
22.20. Аўтагінненне.
22.30. Рака часу.
22.35. Тэніс. "Кубак Крамля".
23.05. "Яблыні". Маст. фільм (Германія).
0.55. Зоркі гавораць.

9 лістапада, серада

Беларускае тэлебачанне
8.00. Навіны.
8.10. Эканаміст.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.25. "Раман імператара. Дварцовая хроніка". 1-я серыя.
9.35. Дайжэст.
9.45. "Маё каханне, мой смутак".
10.45. "Доктар Айбаліт". 3-я серыя.
10.55. "Бімба".
11.25. "Тосця з будучыні". 2-я серыя.
12.30. Гісторыя ДАТБ Беларусі ў асобах.
13.35. "Ідэальнае элчанства". Маст. фільм.

8 канал

Вторник, 8 ноября
18.00. Мультпарт-3.
18.40. Студія "Інтэкс".
18.50. "Новости".
19.00. БАНТ: "Репортаж".
19.10. "В гостях у "Супер-Плюс".
19.20. Телесериал "Морена Клара".
19.30. Мультфильм "Том и Джерри".
19.45. "Немецкая волна".
20.25. Шанс-приз.
20.40. Телесериал "Шансы".
21.30. Студия "БМ". "Пилгрим".
21.50. Fox music.
22.50. Короткометражный фильм.

Среда, 9 ноября

18.00. Мультфильм "Астерикс и юрпирис Цезаря" (Франция). 1-я часть.
18.45. СОЛТАК: "Новости".
19.00. Телесериал "Морена Клара".
19.35. Агентство "Парламент".
19.55. "Городские часы".
20.05. Немецкая волна.
20.40. Телесериал "Шансы".
21.30. Студия "БМ". "Фан-клуб".
21.50. Художественный фильм "Крепкий орешек-1".

3 залы суда

Бытуе такое выслоўе: ад астрогі няма перасцярогу. Няхічасны выпадак, уласна неабавідавасць, а найчасцей — жорсткасць і прага помсты заканчваюцца турмою. Але судовая практыка сведчыць, што за кратамі можа апынуцца і той, хто ступіў на сцяжынку распуснасці. Гісторыя, пра якую мы збіраем расказы, пераконвае ў гэтым. З пэўных этычных меркаванняў не будзем называць сапраўдных імяў і прозвішчаў нашых "герояў", а прадставім іх чытачам як Вітала і Тамару.

Але інтэрнацкая ідылія скончылася, як толькі вярнулася дадому жонка. Настрой у Вітала адрозны. Тым больш той жонка спахалася: зніклі ўсе яе залатыя ўпрыгажэнні! Падзялялася сваёй бядою з мужам.

Разгубленая жонка настойвала паведаміць пра прапажу ў міліцыю, а Вітала як мог адгаворваў. І ўсё ж вырашыў пазваніць. Пачалося следства. Высветлілася, што палюбоўніца Тамара спрабавала спачатку прадаць "залатыя дары" ў інтэрнаце жанчынам, але жадаючых набываць упрыгажэнні чамусьці не знайшлося. Сведка кулілі, продажу было няма. Падзеі разгортваліся не на карысць Тамары. Яна некалькі разоў мяняла свае даказанні і ў час следства.

Хтосьці з псеўдадабрадзяў падаўчы каханку Вітала ўсе падаронкі прыняў на сябе. А гэта значыць, прызнаў у крадзяжы. Тая так і зрабіла, а калі даведлася, што за крадзеж пагражае да сямі гадоў зняволення, перапакохалася і стала пераконваць следства, што залатыя рэчы былі на самай справе падарыў Віталю. Той, як жацц, падтуліў хвост. Аднак усе роўна прыцягваў аднаведца.

У час следства ў Тамары здарэцца вялікае няшчасце: памірае дзіця. Крывадушнасць Вітала, смерць дачкі, абываючыя ў крадзяжы залатых рэчаў — усе гэта глыбока раніць сэрца і прыводзіць жанчыну да адчаю. Тамара бярэ ў рукі сякеру і, выбраўшы момант, калі Вітала з жонкай не было дома, узломлівае дзверы ў іх падвальчыку, крадзежніцы з кампотам, саленнямі... Міліцыя затрымлівае Тамару з даказаннямі.

На судзе Вітала і Тамара зноў сустрэліся. Аднак замест ранейшай лагоднасці цяпер у іх вачах былі варожасць і нявысці. Палюбоўнік выкручваўся як мог. Хітрыў, клуўся, што невінаваты. Тамара ж пераконвала, што крадзеж агародніны з падвала — гэта адна з крывадушнасці, фарысейскай выхадкі Вітала, яе тайнага палюбоўніка, які з усе сілы стараўся ўтаіць свой грэх ад жонкі, ад суда.

За крадзеж кансерваў і кампоту Тамару пакаралі на год папраўчых работ з утрыманнем 5 працэнтаў заробатнай платы ў даход дзяржавы. А які ж далейшы лёс залатых упрыгажэнняў? Ланцужок з падвескай Тамара прадала незнаёмай жанчыне, а тры іржэцкія даля ў адзін з камерцыйных магазінаў райцэнтра. Так што жонка Вітала застасціла цяпер насіць свае дарэгія набывкі толькі ў панцы.

Ірына ПАШКЕВІЧ,
супрацоўніца райгазеты.
г.Валожын.

Хозяйке на заметку

ЗАПАСЫ НА ЗИМУ

Хозяйки нынче ломают голову, как лучше переработать выращенное в саду и на огороде. Хорошо, если есть в наличии капитальный подвал или погреб, где соевые-варенье могут храниться долгие месяцы. А если нет? Не горюйте — есть способы переработки, после которых овощи и при хранении в комнате, на балконе не потеряют своих вкусовых качеств.

КОНСЕРВИРОВАННАЯ КВАШЕНАЯ КАПУСТА

Неперекисшую квашеную капусту выкладывают из кадки и тщательно перебирают, удаляя потемневшие листья, а также сочные кочерыжки и гребня листа. В отдельную кастрюлю собирают рассол — если последнего мало, то готовят дополнительный /по 20 г соли и сахарного песка на литр воды/. В чистую вымытую литровую банку заливают стакан кипящего рассола, затем плотно укладывают капусту до уровня "палочков". Банки накрывают стерилизованными крышками и ставят в горячую воду на 10—30 минут /чем больше емкость, тем дольше надо стерилизовать/. После этой процедуры банки тотчас укупувают и кладут набок для охлаждения. В дальнейшем эту капусту можно хранить даже при комнатной температуре.

СОК ИЗ КАЛИНЫ

Ягоды вымыть, прогреть на пару, выжать сок ручной соковыжималкой. Жом залить водой и кипятить на слабом огне под крышкой 15 минут. Затем отвар охладить, воду слить — это уже сок, а остаток снова пропустить через соковыжималку.

Дальше надо сок, отвар и отжим соединить, добавить сахар /200—300 г на 1 кг купаж/, вскипятить и сразу разлить в прокаленные в духовке бутылки или банки. После укупуки сок может долго храниться.

ЦУКАТЫ

Овощи или плоды варят в сахарном сиропе — как варенье, в 2—3 приема. После варки сироп через сито сливается, а плоды раскладываются на тарелках. В цукаты они превращаются, когда подсохнут под матерчатой салфеткой или в холодильнике /он сушит, поскольку является испарителем/. На kilo плодов вам потребуется kilo сахарного песка и стакан воды для приготовления сиропа.

ВАРЕНЬЕ ИЗ РЯБИНЫ

Собранные ягоды положить в морозилку холодильника, чтобы сняли горечь. Затем ягоды опустить в кипящую воду на пару минут, бланшировать, после этого опустить в горячий сироп /из расчета 600 г сахарного песка на kiloграмм ягод/. Смесь довести до кипения, снять сироп и трехкратно уварить его до готовности /при третьей варке снова добавить ягоды/. Опустить таз или кастрюлю в холодную воду и после остывания разложить варенье по банкам.

/Наш кар./

Футбол

ЗБОРНЫЯ РЫХТУЮЦА

Вялікі футбольны дзень чакаецца ў Мінску 16 лістапада. Да нацыянальнай і алімпійскай зборных Беларусі прыядуць каманды Нарвегіі і правядуць тут адборачныя матчы чэмпіянату Еўропы і Алімпіады-96.

Галоўны трэнер нацыянальнай каманды Сяргей Бароўскі робіць стаўку ў першую чаргу на футбалістаў, якія выступаюць у замежных клубах. Чакаецца, што ў матчы з нарвежцамі выступіць не менш дзесяці "легіянераў". Галоўны трэнер алімпійскай запару на трэнеравачны збор дзевяціх ігракоў з розных беларускіх каманд.

ЛІДЭР ЗАХОЎВАЕ ПЕРАВАГУ

У мінулыя выходныя дні праведзены матчы пятнаццаціга тура чэмпіянату Рэспублікі Беларусь па футболе. Ключавой у апошнім туры перамога была гульня ў Віцебску, дзе КІМ прымаў дынамаўцаў Мінска.

Гульня закончылася ўнічыю — 0:0, і кімаўцы захавалі сваю перавагу. У іх 24 ачкі — дзевяць перамог, шэсць нічых і ніводнага паражэння, выдатныя судавыні з абодвух і прарушчаныя мячы. Дарэчы, у дванадцатых матчах вароты лідэра былі

недаткавалыя.

На другім месцы пакулі "Дынама-93", якое ў прайшоўшым туры нанесла паражэнне лідэскаму "Абуніку" — 5:1. Чаму пакулі? Справа ў тым, што пазіцыя "дзевяноста трэціх" можа пахнуць стабільнае "Дынама", якое 10 лістапада правядзе прарушчаныя матчы з рэчывай "Ведрыччу".

А вось вынікі астатніх матчаў заключнага тура першага круга: "Дняпр" (Магілёў) — "Гомсельмаш" — 4:2, "Фан-док" (Бабурыск) — "Тарпед" (Магілёў) — 0:3, "Тарпед" (Мінск) — "Шахцёр" (Салігорск) — 2:2, "Шыннік" (Бабурыск) — "Ведрыч" (Рэ-

чыша) — 1:0, "Маладзечна" — "Ахмат" (Віцебск) — 4:0, "Нёман" (Гродна) — "Дынама" (Брэст) — 1:0.

Вось як выглядае турнірная табліца:

Г	В	Н	П	М	А
КІМ	16	9	6	0	19-3
Дынама-93	15	9	3	3	32-12
Дынама Мн	14	8	4	2	33-13
Тарпед Мн	15	9	3	4	20-13
Нёман	15	7	5	3	18-9
Маладзечна	16	6	4	24-16	
Дняпр	15	5	5	16-17	
Дынама Бр	15	5	5	14-13	
Фанок	15	5	5	17-18	
Тарпед Мг	14	8	5	14-13	
Абунік	15	6	2	14-21	
Гомсельмаш	15	4	3	18-21	
Шахцёр	15	2	8	12-20	
Шыннік	15	2	8	7-21	
Ведрыч	14	4	9	7-21	
Лаксматы	16	3	1	11-10	

Каманды развіталіся да існых будучага года, калі пачнецца другі круг чэмпіянату.

Пайшла на "канікулы" і каманда другой лігі. Прадупаўня матчы старадарожскага "Будаўніка" з мінскай "Атакай-Аўрай" закончыўся перамогай старадарожскіх футбалістаў з лікам 2:1. "Будаўнік" набыў 18 ачкоў і знаходзіцца на п'ятым месцы, а "Атака" на сёмым — 17 ачкоў. Трэці радок турнірнай табліцы займае "Сантанас" з вёскі Смахвавалічы Мінскага раёна — 20 ачкоў.

Саба прайшла дыстан-

цыю першага круга турніраў Жодзіна, які набіраў 14 ачкоў і займаў дзевятыя месца. Яшчэ больш сцілае турнірнае становішча ў мінскай каманды АФВІС-РШВСМ — 10 ачкоў і перадапошні радок у турнірнай табліцы.

Сярод каманд нашай вобласці, якія выступаюць у трэцяй лізе, найбольш паспяховая правала гульня першага круга барысаўскай "Фамальгаўт". У падрэгу "А" яна займае другое месца, уступаючы толькі адно ачко мінскай камандзе "Дынама-ЮНІ".

Наш адрас:

220013, г.Мінск,
вул.Б. Хмяльніцкага, 10-А, паверх 9,
рэдакцыя газеты "Мінская праўда".

ТЭЛЕФОНЫ:

прыёмнай рэдакцыі — 68-29-76,
намесніка галоўнага рэдактара — 68-25-81,
аказаная сакратара — 68-26-48,
сакратарыята — 68-26-48,
адрэдакцыі: Саветаў — 68-26-38.

адукацыі і культуры — 68-25-76,
сацыяльна-эканамічнага — 68-25-43,
грамадска-палітычнага — 68-25-42,
інфармацыйна-аналітычнага — 68-28-33,
псіхалогіі і маральна-бытавых праблем — 68-25-83.

Ілюстрацыі — 68-25-03,
камерыйнага — 68-25-86,
бухгалтэрыі — 68-26-65.
Тэлефоны карэспандэнцыйных пунктаў:
у Барысаве — (8-277) 5-15-61, Вілейцы — (8-271) 5-57-86, Нясвіжы — (8-270) 5-41-88.

Салігорск — (8-210) 2-49-60.
Заснавальнік —
Мінскі абласны Савет дэлегатаў.
220025, г.Мінск, вул. Энгельса, 4.
"Мінская праўда" — орган Мінскага абласнога Савета дэлегатаў.

Галоўны рэдактар М.А.ШЛОМА.

Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы ў парадку абмеркавання, не падляючы пункт гледжання вутра.
Адказнасць за падбор і дакладнасць апублікаваных фактаў і іншых звестак нясуць іх аўтары.
Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Час падпісання ў друку: па графіку 22.10.
Нумар падпісаны ў 22.00.

Набрана і звязана на настольна-выдавецкім комплексе "Мінская праўда".
Друкарня выдавецтва "Беларускі Дом друку".
220013, г.Мінск, пр. Ф.Скарыны, 79.

Тыраж 16000.

Індэкс 63923.

Зак. №119.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12